

Program Ochrony Powietrza

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j Dz.U. z 2021.poz. 1973) wprowadziła system oceny i zarządzania jakością powietrza. Ocena stanu jakości powietrza ma m.in na celu wyodrębnienie stref, które wymagają podjęcia stosownych działań naprawczych, zmierzających do poprawy jakości powietrza.

Corocznie w Polsce dokonywana jest ocena jakości powietrza pod kątem jego zanieczyszczenia 12 substancjami: dwutlenkiem siarki, dwutlenkiem azotu, tlenkiem węgla, benzenem i ozonem, pyłem zawieszonym PM10 i PM2,5 oraz zanieczyszczeniami oznaczanymi w pyłe PM10: ołowiem, arsenem, kadmem, niklem i benzo(a)pirenem.

W Polsce istotnym problemem pod względem zanieczyszczeń powietrza jest w sezonie zimowym – ponadnormatywne stężenia pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu, a w sezonie letnim – zbyt wysokie stężenia ozonu troposferycznego.

Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego ma na celu osiągnięcie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w powietrzu, wyznaczonych w przepisach polskich i unijnych w możliwie najszybszym terminie. W wyżej wymienionym programie wyznaczone zostały takie działania, aby osiągnąć poziom dopuszczalny pyłu PM10 oraz PM2,5 w powietrzu nie później niż do roku 2023 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu i dopuszczalny dwutlenku azotu nie później niż do roku 2026.

Program ochrony powietrza wprowadza działania naprawcze służące szybszej poprawie jakości powietrza w Małopolsce, takie jak:

- preferencje finansowania odnawialnych źródeł energii
- wsparcie dla osób objętych ubóstwem energetycznym
- ekodoradcy dla mieszkańców w każdej gminie
- stworzenie wojewódzkiej bazy danych o emisjach przemysłowych
- kontrole interwencyjne i planowe palenisk
- utworzenie punktów obsługi Programu Czyste Powietrze
- przygotowanie planu wdrożenia stref czystego transportu

Za nieodpowiedni stan jakości powietrza w Polsce odpowiada m.in.zjawisko tzw. niskiej emisji, pochodzącej z sektora bytowo-komunalnego oraz z transportu.

W sektorze bytowo-komunalnym stosowane są często paliwa złej jakości oraz spalane są odpady w nieprzystosowanych do tego celu instalacjach grzewczych. Te nieodpowiednie praktyki i zachowania wynikają z niedostatecznej świadomości społeczeństwa o wpływie jego działań na stan jakości powietrza i związanych z tym skutkach zdrowotnych.

Duże znaczenie w kwestii poprawy jakości powietrza ma podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie zrozumienia zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych konsekwencji własnych działań.

Zanieczyszczenia powietrza w sposób istotny wpływają na zdrowie ludzi, powodując wiele chorób układu oddechowego i krwionośnego. Najbardziej narażone są grupy wrażliwe, tj.: dzieci, osoby starsze oraz ludzie z chorobami dróg oddechowych. Problemy zdrowotne wywołane ekspozycją na zanieczyszczenia powietrza powodują zwiększone koszty opieki zdrowotnej. Wydatki ponoszone każdego roku na leczenie chorób związanych z

zanieczyszczeniami powietrza są przenoszone ostatecznie na obywateli, pracodawców i budżet państwa.

Szczegółowe informacje na temat programu ochrony powietrza znajdują Państwo na stronach

<https://powietrze.malopolska.pl/program-ochrony-powietrza/>

<https://www.gov.pl/web/klimat/krajowy-program-ochrony-powietrza>

https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/content/air_protection_programs

